

У Законі України «Про міський електричний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2004, № 51, ст. 548) у статті 4 пункті 3 до «право на користування транспортними послугами надає придбаний разовий квиток, закомпостований абонементний талон» додати «електронний квиток».

У Законі України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006, № 32, ст. 273; 2015, № 23, ст. 158) в абзаці четвертому частини другої статті 39 слова «електронний квиток та документи для пільгового проїзду» замінити на «електронний квиток (разовий або денний) та посвідчення особи за встановленим зразком чи довідка, на підставі якої надається пільга».

Отже, реалізація внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо денного та групового квитків для користування міським транспортом необхідною мірою для зручності та комфорту пасажирів-туристів та осіб, яким необхідно здійснювати безліч поїздок протягом доби. Пропонований формат квитків і системи оплати в міському транспорті дозволяє наблизитися до європейських стандартів, що, у свою чергу, матиме значний вплив на транспортну й економічну галузі.

Література

1. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05 квіт. 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення: 21.03.2020).
2. Про міський електричний транспорт: Закон України від 29 черв. 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15> (дата звернення: 21.03.2020).

УДК 349.414(043.2)

Бондар В.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н.

ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

На даний час проблеми встановлення та зміни цільового призначення земель в Україні є надзвичайно актуальними. Поділ земель за цільовим призначенням є одним із найважливіших правових інструментів забезпечення раціонального землекористування та охорони земель.

Однією з основних проблем у сфері землекористування є невизначеність термінології. У законодавстві зустрічається одразу декілька схожих термінів, зокрема, «основне цільове призначення земель», «цільове призначення земель», «функціональне призначення земель» та «цільове використання земель», у той час як в Законі України «Про землеустрій» зазначене тільки поняття «цільового призначення

земельної ділянки».

Варто відзначити, що термін «основне цільове призначення» вживається у ст. 19 ЗК України, а термін «цільове призначення» – практично у всіх приписах земельного законодавства, що визначають вимоги до використання земельних ділянок та відповідальність за їх недотримання. Це стало передумовою для формування різних підходів до визначення співвідношення цих понять. Зокрема, Мірошніченко А.М. у науково-практичному коментарі до ЗК України пише: «Часто вважалося, що основне цільове призначення може поділятися на кілька цільових призначень в межах однієї і тієї самої категорії: так, землі сільськогосподарського призначення поділяються на землі, надані для ведення фермерського господарства, ведення особистого селянського господарства, товарного виробництва тощо; землі житлової та громадської забудови поділяються на присадибні земельні ділянки, земельні ділянки багатоквартирних житлових будинків тощо» [3, с. 139-140].

Водночас, інший варіант тлумачення полягав у тому, що термін «основне» у ч. 1 ст. 19 ЗК України не несе смислового навантаження, і значення понять «основне цільове призначення» та «цільове призначення» є тотожним.

Петров В.В. писав: «Цільове призначення земель є одним із основних спеціальних принципів регулювання земельних відносин. Він тісно пов'язаний з раціональним використанням земель, забезпеченням їх охорони, а також встановленням особливого правового режиму категорій земель» [4, с. 57-58]. Гуревський В.К., у свою чергу, стверджував: «Цільове призначення земель – встановлений законодавством порядок, умови та межі експлуатації (використання) земель для конкретних цілей відповідно до категорій земель, які мають особливий правовий режим» [1, с. 114].

У судовій практиці існує інше бачення поняття цільового призначення земель. Відповідно до Оглядового листа Вищого Господарського суду України використання земельної ділянки за цільовим призначенням – це використання земельної ділянки з дотриманням вимог, що ставляться відповідно до категорій земель, визначених главою 4 розділу II Земельного кодексу України [6].

На наш погляд, термін «основне цільове призначення» має використовуватись як критерій для поділу земель на категорії, «цільове призначення земельної ділянки» повинно визначати вид земель всередині кожної категорії. Кожна земельна ділянка, окрім того, що належить до певної категорії земель та до певного виду земель всередині категорії, використовується у конкретних господарських цілях. Поняття «функціональне використання земельної ділянки» має вказувати на конкретний фактичний вид використання земельної ділянки у межах цільового призначення та з урахуванням правового режиму категорії

земель.

Обрання одного із цих варіантів тлумачення мало велике практичне значення, адже дозволяло по-різному оцінити правомірність використання конкретної ділянки.

На практиці цільове призначення земельної ділянки визначають кількома способами: за фактичним становищем; за даними державного земельного кадастру, які, до речі, можуть суперечити існуючому фактичному становищу, землевпорядній та містобудівній документації; за даними землевпорядної документації (проектами відведення тощо); за даними статистичної звітності. Використання цих способів може давати різні результати. У багатьох випадках земельні ділянки належать до певної категорії не за цільовим призначенням, а, наприклад, за суб'єктом використання [1, с. 116].

Якщо за основу класифікації брати критерій закріплення в чинному законодавстві, то варто звернутися до ст. 19 ЗК України, в якій закріплено: «Землі України за основним цільовим призначенням поділяються на такі категорії: землі сільськогосподарського призначення; землі житлової та громадської забудови; землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; землі оздоровчого призначення; землі рекреаційного призначення; історико-культурного призначення; землі лісгосподарського призначення; землі водного фонду; землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення» [2].

Таким чином, існують певні проблеми у впорядкуванні понятійного апарату в сфері землекористування і тому, в першу чергу, необхідно звести до мінімуму розбіжності у термінах, що використовуються у законодавчих актах, щоб зменшити помилки при їх застосуванні.

Література

1. Гуревський В.К. Земельне право: підручник. Київ, 2014. 300 с.
2. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 02.04.2020).
3. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України. Київ: Юрінком Інтер, 2015 р. 987 с.
4. Петров В.В. Земельне право України. Харків: Право, 2013. 307 с.
5. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з орендою земельних ділянок: оглядовий лист Вищого Господарського суду України від 30 лист. 2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va918600-07> (дата звернення: 02.04.2020).